

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΟΔΩ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ ΑΡ. 27	ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΟΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ Ἀπὸ τῆς Ἰανουαρίου ἕως Ἰουλίου Ἐν τῷ ἔσωτ. θρ. θ. Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. χρ. 8	Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ
-------------------------------------	--	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀποκλειστικοὶ ὑπέρμαχοι τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ὑπὸ Μ. Ι. Γαλανοῦ. — Ἐστеноγραφημένη ἐμιλία τοῦ ἄρχιμ. κ. Π. Δουληγέρη ἐν τῇ α' λαϊκῇ σχολῇ. — Ἡ οἰκογένεια καὶ ἡ κατὰ Χριστὸν ἀγάπη, ὑπὸ Τιμοθ. Ἀναστασίου. — Ὁ Μωϋσῆς, ὑπὸ Χριστοφ. Β. Ἰγγλέση ἄρχιμ. — Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὑπὸ Ἀλεξ. Σκιαθίου τοῦ Παπαδιαμάντη. — Ἀσπίλοι ἀπὸ τοῦ κόσμου, ὑπὸ Μ. Ι. Γαλανοῦ. — Ἀνταπόκρισις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. — Ἡ ἐν Πύργῳ θρόσις τῆς «Ἀναπλάσεως». — Ποικίλα. — Οἱ διδάζοντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς «Ἀναπλάσεως» ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ τὴν προσεχῇ ἐβδομάδα. — Κυριακὸν Ἀποστολικὸν καὶ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΕΡΜΑΧΟΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ἵμεῖς ὁφώνομεν τὴν φωνήν μας καὶ ὑπὲρ τῆς λαϊκῆς μορφώσεως. Ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι ἀπὸ αὐτὴν καὶ μόνῃ δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν ὅλων τὴν διόρθωσιν.

Ἵμεῖς παντοῦ καὶ πάντοτε διακηρύττομεν τὴν ἰξαισίαν δύναμιν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς ἠθικοποιήσεως. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν καὶ μόνῃ δὲν ἐξαρτῶμεν πᾶσαν ἐλπίδα σωτηρίας.

Ἵμεῖς πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ποιά τις λαϊκὴ μόρφωσις, ὅπως εἴτε διὰ τῆς λαϊκῆς πρωτοβουλίας εἴτε διὰ τῆς λαϊκῆς καὶ βραβυλικῆς συμπράξεως πραγματοποιηθῶσι πολιτικαὶ καὶ μεταρρυθμίσεις ἐπιτήδειαι εἰς τὸ νὰ δημιουργήσουν παρ' ἡμῖν χρηστότερον καὶ σωφρονέστερον πολιτικὸν βίον. Ἀλλὰ δὲν φρονοῦμεν ὅτι ἡ πολιτικὴ κινήστρα πρέπει ν' ἀφειθῇ ἐλευθέρᾳ εἰς τοὺς ἐπιτηδείς, τοὺς κενοδόξους, τοὺς ἀγύρτας, τοὺς λαοπλάνους, μέχρις οὗ διὰ μόνῃς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς δι' αὐτῆς λαϊκῆς μορφώσεως ἐκλογεῖς καλότεροι ἀναδείξωσι παρ' ἡμῖν καὶ ἄρχοντες καλυτέρους.

Ἵπάρχουσιν ὅμως καὶ θεωρητικοὶ ἄλλου πνεύματος καὶ διαφορετικοῦ προγράμματος. Ἵπάρχουσι δηλαδή οἱ φρονοῦντες ὅτι οἱ πολιτικοὶ πρέπει ν' ἀφειθοῦν ἀνενόχλητοι εἰς τὸ νὰ πολιτεύωνται, ὡς θέλουν, ὅτι τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ νόμοι

ἡμποροῦν νὰ μένουν ὡς ἔχουν παρ' ἡμῖν, καὶ ὅτι εἰ ἀληθινοὶ ἐν Ἑλλάδι χριστιανοὶ χρεωστοῦν νὰ σταθεῖν ὅπως δόλου μακρὰν ἀπὸ τοὺς τοιοῦτου εἶδους ἀγῶνας, περιορίζοντες ὅλας τὰς προσπάθειάς καὶ ὅλην τὴν ἐνεργότητα εἰς τὴν χριστιανικὴν τοῦ λαοῦ μόρφωσιν διὰ τῆς εὐρείας ἐπεκτάσεως τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Ἄς μοι ἐπιτραπῇ νὰ μὴ συμφωνήσω καθ' ὁλοκληρίαν πρὸς τὴν θεωρίαν ταύτην. Καὶ δὲν συμφωνῶ, ἔχι διότι δὲν ἐκτιμῶ τὴν δύναμιν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας· — ἡ εἰς αὐτὴν ἐνεργὸς ἀφεισώσις μου μαρτυρεῖ ποίας ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτῶ ἐλπίδας· — ἀλλὰ διότι φρονῶ ὅτι αὐτὴ μόνῃ δὲν θὰ ἡμπορέσῃ νὰ φέρῃ ὅλην τὴν διόρθωσιν, τῆς ὁποίας ἔχομεν ἀνάγκην, ὅτι δὲν εἴμεθα κύριοι τῶν καίρων, ὥστε νὰ περιμένωμεν νὰ μᾶς ἔλθῃ βραδύως ἀπὸ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας μόνῃς ὅ,τι δυνατόν νὰ μᾶς ἔλθῃ ταχύτερον διὰ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῆς μετ' ἄλλων μέσων ἐνεργειᾶς, καὶ διότι πιστεύω ὅτι δὲν εἶνε χριστιανικὸν τὸ νὰ φέρῃ τις εἰς πέρας ἀργότερα ἐν καλόν, τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ εὐστοχώτερον καὶ γρηγότερον καὶ τολμηρότερον ἐνεργῶν, πλέον γρήγορα νὰ συντελεσθῇ, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ κανὲν χριστιανικὸν καθήκον καὶ χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν παραικρὰν σύγκρουσιν μετ' τὸ πνεῦμα τὸ χριστιανικόν.

Ὅσοι νομίζουν ὅτι ἡ καθόλου διόρθωσις μας πρέπει νὰ ζητηθῇ διὰ μόνῃς τῆς λαϊκῆς μορφώσεως ἐξυπηρετουμένης ὑπὸ μόνῃς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, δύνανται νὰ καταταχθῶν, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἰς τρεῖς κατηγορίας.

α'.) Εἰς ἐκείνους, οἵτινες, ἐνεκὰ περισσῆς φροντίδος περὶ τῆς ἀτομικῆς καὶ οἰκογενειακῆς τῶν ἡσυχίας, δὲν διάκινται εὐμενῶς πρὸς μέσα ἐνεργείας, τὰ ὅποια ἡμποροῦν νὰ τὰράξουν ὁπωσδήποτε τὸν τακτικὸν τῶν βίων καὶ νὰ κινήσουν ἐναντίον τῶν δυσαρρεσκείας, ἐπικρίσεις, κακολογίας, ἔχθρας, ἐνῷ εἰς αὐτοὺς ἀρέσει τὴν ζωὴν τῶν νὰ περνοῦν ἐλευθέραν ἀπὸ τοιαῦτα κινήματα καὶ τοιαύτας λύπας.

β'.) Εἰς ἐκείνους, οἵτινες ζητοῦσι νὰ συμβιβάσωσι τὰ καθήκοντα τῆς χριστιανωσύνης τῶν μετὰς ἀνάγκας τῶν ἰδιαιτέρων ὑποθέσεων τῶν, καὶ δὲν θέλουν μὲν νὰ δυσαρρστήσουν τὸν Χριστὸν, τὸν ὁποῖον σέβονται, ἀλλὰ δὲν θέλουν

και να χωρισθουν από το κόμμα, το όποιον φοβούνται, και τοιουτοτρόπως εύρισκουν τον συμβιβασμόν εν τη θεωρίᾳ διὰ τὰ πολιτικά ζητήματα πρέπει να εξορισθουν εν γένει από την σφαίραν μιᾶς χριστιανικῆς δράσεως, διότι μονάχα των τάχα θα διορθωθουν, χωρίς ιδιαίτερον περί αὐτῶν μέριμναν, όταν νέα ἤθῃ και νέα ἰδέαι κυριαρχήσουν εν τῇ συνειδήσει τῇ κοινῇ διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας· και

γ'.) Εἰς ἐκείνους, εἰ ὅποιοι χωρίς κανέν ἑλατήριο ἀπὸ τὰ ἄνωτέρω, ἐκ καθαρᾶς δὲ και ἀπολύτως εὐληκρυνὸς πεποιθήσεως, πιστεύουν εἰς τὸ δυνατόν μιᾶς γενικῆς διορθώσεως διὰ μόνης τῆς λαϊκῆς μορφώσεως, πραγματοποιουμένης ἀποκλειστικῶς διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἄνευ ἀνάγκης ἐπισκοπίας και συνδρομῆς οἰωνόηποτε ἄλλων μέσων.

Περὶ μιᾶς ἐκάστης ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν θ' ἀσχοληθώμεν εἰς ἰδιαίτερα ἄρθρα.

Μετ. Ι. Γαλανός

ΕΣΤΕΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. Κ. Π. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΕΝ Τῇ Α' ΛΑΪΚῇ ΣΧΟΛῇ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου και τέλος)

Ἐν γένει δὲ σήμερον παρατηρεῖται διὰ αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις εἶναι ὁμαλότεραι μεταξὺ τῶν ζώντων ἀπλοϊκώτερον βίον. Ἐνθ' ἡ στατιστικὴ δεικνύει διὰ ἀλλαγῶν, αὐξανόμενων τῶν σχολείων, πῦξιν συγχρόνως και ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκλημάτων.

Τὸ τοιοῦτο βεβαίως συμβαίνει· ὅχι διότι ὁ πλοῦτος ἢ ἡ δόξα ἢ τὰ γράμματα εἶναι καθ' ἑαυτὰ κακά, ἀλλὰ διότι δὲν γίνεται καλὴ αὐτῶν χρῆσις πρὸς ὠφέλειαν, ἀλλὰ κατάχρησις πρὸς βλάβην· ὁ πλοῦτος, ἡ δόξα ἢ τὰ γράμματα εἶναι καθ' ἑαυτὰ καλὰ· ἀλλὰ βλάπτουν, ὅτε δὲν γίνεται καλὴ αὐτῶν χρῆσις πρὸς ὠφέλειαν, γίνεται δὲ κατάχρησις. Ὁ πλοῦτος και ἡ παιδείσις και ἡ ἐξουσία εἶναι δυνάμεις σπουδαῖαι, και εἶναι δυνατόν, κατὰ τὴν χρῆσιν, τὴν ὁποῖαν τις θὰ κάμῃ, νὰ σώσῃ ἢ νὰ καταστρέψῃ δι' αὐτῶν. Αἱ δυνάμεις αὗται τότε μόνον πλεῖστον ὠφελοῦσι και τὰ μέγιστα σφίζουσι τὰ ἄτομα και τὰς κοινωνίας, ὅταν εἶναι ἐμπιστευμέναι εἰς χεῖρας στιβαράς, ὅταν μεγάλῃ ἠθικῇ δυνάμει, ὅταν νοῦς πεφωτισμένος και θέλησις ἀγαθὴ κατευθύνωσιν αὐτὰς εἰς τὸν πραγματικὸν αὐτῶν σκοπὸν και προορισμόν.

Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ἀλλήλων εἰς τὰς κοινωνίας ἐκείνας ὅπου ὁ πλοῦτος ἐργάζεται διὰ τὸν πλοῦτον, ὅπου ἡ ψευδοπαιδεία και ψευδελπιστήμη ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν, διὰ τὴν διαστροφὴν τοῦ νοῦ και διὰ τὴν διαφθορὰν τῆς καρδίας και ὅπου ἡ ἐξουσία ἐργάζεται διὰ τὴν ἐξουσίαν, τὸν ἀτομισμὸν και τὴν ἰδιοτέλειαν! Καρποὶ δὲ τοῦ ἐκτροχιασμοῦ αὐτοῦ τῶν διαφόρων δυνάμεων εἶναι ἡ

προκειμένη ἡμῖν σήμερον κοινωνικὴ ἀποσύνθεσις, ἡ ὁποία τότε μόνον θὰ καταπολεμηθῇ ἀποτελεσματικῶς, ὅταν ὀρθοφρονήσωσιν οἱ κατέχοντες τὰς ἐιρημένους δυνάμεις, οἱ ἐν τοῖς διαφόροις δηλονότι ἀρχαῖς, οἱ ἐν τῇ παιδείᾳ και ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Διότι ὁ ἄλλος κόσμος, ὡς ἀπλούστερος, παραδειγματίζεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν πρώτων.

Κατὰ ταῦτα σπουδαῖα καθήκοντα ἐπιβάλλονται σήμερον εἰς τοὺς ὄντας λογίους και ἐπιστήμονας, κληρικούς τε και λαϊκούς, νὰ συνεργασθῶσιν ἐν Χριστῷ πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ἠθικῆς, πρὸς μόρφωσιν ἀκεραίων χαρακτήρων και κοινωνίας ἐναρέτου. Τὸ ἔργον δὲν εἶναι τόσο δύσκολον, ὅσον φαίνεται, ἀρκεῖ νὰ δοθῇ μία ὠθησις πρὸς βελτίωσιν τῶν πραγμάτων και ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ θὰ φέρῃ ἀθρόονους τοὺς καρπούς. Πάντες ὅσοι αἰσθανόμεθα διὰ ὁ ἄνθρωπος, ἀν ζῇ εἰς τὸν κόσμον, πρέπει νὰ ζῇ χάριν ἐξυπηρετήσεως ἐνὸς σκοποῦ ἱεροῦ, ἄλλως δὲν ὀφείλει νὰ ζῇ, ὀφείλομεν πάσαις δυνάμειν νὰ ἐργασθώμεν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀνάπλασιν τοῦ τόπου ἡμῶν, πάντοτε μὲ τὸ χριστιανικὸν θάρρος και τὴν πλήρη πεποίθησιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὅστις εἶπεν διὰ τὰ ἀδύνατα εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατόν και κατορθωτὰ δι' Αὐτοῦ. Πρέπει νὰ ἔχωμεν βεβαίωτητα ὅτι ὅταν γείνῃ καλὴ ἀρχὴ τοῦ καλοῦ, ὅταν ὑπεκαυθῇ ἐνὸς ἐκάστου λογίου ὁ ζῆλος πρὸς τὴν πνευματικὴν ταύτην ἐργασίαν, τότε και τὸ τέλος θέλει εἶναι λαμπρόν, διότι ἡ κακία, ὡς εὐάλωτος, θέλει κατακαῖν ὑπὸ τοῦ θείου τῆς Πίσσεως πυρός.

Τὴν πεποίθησιν αὐτὴν και τὸ χριστιανικὸν θάρρος μᾶς τὸ διδουσιν οἱ ἀπὸ δεκάδος και πλέον ἐτῶν ἰδρύσαντες τὸν παρόντα Σύλλογον τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐλλόγιμοι και ἐνάρετοι ἄνδρες, οἵτινες ἔκτοτε προέβλεπον τὸ σημερινὸν κατάντημα ἡμῶν και διαμαρτύροντο διὰ τὴν σχολιὰν τοῦ ἔθνους πορείαν, ἀλλ' εἰς ὧτα μὴ ἀκουόντων και εἰς κεφαλὰς μὴ συνέντων· διότι τὸ πνεῦμα τοῦ ψεύδους και τῆς πλάνης εἶναι ἀλαλὸν και κωφόν. Δὲν εἰσηκούσθησαν. Ἀλλ' ὅταν τις ἐπετέλεσεν αὐτὸς τὸ καθήκον, δύναται νὰ εἴπῃ ὡς ὁ Σόλων, «Τὸ ἐπ' ἐμοὶ βεβόηθη τῇ πατρίδι και τοῖς νόμοις.» Διότι τί πταίει ὁ ἱατρός, ἀν διέταξε μὲν αὐτὸς τὰ κατάλληλα φάρμακα, ἐδεινώθῃ δ' ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς ἀπορρίψαντος αὐτὰ;

Καὶ ἥδη εἶναι ἄξιοι ὑψίστης ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης, εἶναι ἀστέρες φωτεινοὶ ἐν τῇ τεβολωμένῃ παρ' ἡμῖν πνευματικῇ ὀρίζοντι, εἶναι πηγὰς ὕδατος ζῶντος, εἶναι παντὸς ἐπαίνου και μνημέως ἄξιοι οἱ κατορθοῦντες ὅπως ἐν τινι μέτρῳ ποτίζεται και ἀναζωογονῆται ἡ πνευματικῶς ἐξηραμένη γῆ τῆς Ἑλλάδος.

Περαιῶν τὸν λόγον, παρακαλῶ ὑμᾶς ἀδελφοί, ὅπως εὐχρηθώμεν και ἱκετεύσωμεν τὸν Κύριον, ἵνα

ἐνισχύσῃ τὴν θέλησιν ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, ὅπως ἐργονόρως ἐπιτελέσωμεν κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων ἡμῶν τὸ καθήκον αὐτοῦ ἑκαστος. Ἀς παρακαλέσωμεν ὁλοψύχως τὸν Ὑψίστον, ὅπως φωτίσῃ και ἐνισχύσῃ τοὺς ἀρροδίους νὰ νοήσωσι και καταλλήλως ἐνεργήσωσι τὴν ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, διότι μόνῃ ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ εἶναι τὸ ἀσφαλέστατον ἔρεισμα τῶν ἀτόμων και τῶν κοινωνιῶν.

Οὕτω φρονούντες και ἐργαζόμενοι, ἀγαπητοί, και τὸν παρόντα βίον θέλομεν καταστήμῃ φωτεινόν, εὐδαίμονα και τερπνόν και εἰς τὸν μέλλοντα αἰὸν θέλομεν ἀποστέλλει μετ' ἐλπίδος βεβαίας, τοῦ ὅτι εἶναι τὸ μόνον ὑψίστον και ἀναψήρετον κέντρος, ὁ τελικὸς τοῦ ἀνθρώπου σκοπός· διότι «Ὅν ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.» (1)

Μανῆστος Δουληγέρης ἀρχιμ.

(1) (Ἑβρ. γ'. 14)

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΑΓΑΜΙΑ

Η

Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία και ἐλευθερία
ὡς πρὸς τὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου.

Ὁ χριστιανισμὸς εἶναι ἀλήθεια ἐλευθεροῦσα πᾶν πνεῦμα ἀπὸ δαιμονίων και προλήψεων, ὁ ὀρθόδοξος δὲ χριστιανισμὸς, ὃν ἡμεῖς καυχώμεθα ὅτι ἔχομεν, ἔχομεν δὲ πράγματι, εἶναι τὸ τελειότερον τῆς ἀληθείας φῶς τὸ πάντα φωτίζον νοῦν και πᾶσαν θερμαῖνον καρδίαν.

Ἡ ἐκκλησία ἡμῶν, ἡ ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῆς και ταῖς παραδόσεσι πάσαις ὀρθοδόξως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ καθιερώσῃ και ἐπιστημοποίησιν ἀρχὴν ἀντικρὺς ἀντικειμένην εἰς τὰ παραγγέλματα τοῦ Κυρίου και εἰς τὰ παραγγέλματα τοῦ θείου Παύλου, ὁ ὁποῖος ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἠρμήνευσεν τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ ἀποκαλυφθεῖσαν ἀλήθειαν και ἔθετο τὰς κοινωνικὰς ἀρχὰς κατὰ τὸν ἠθικὸν τοῦ Ἰησοῦ νόμον. Τὸ Εὐαγγέλιον οὐδαμῶς προστάσσει, ἵνα ὁ κλῆρος ὑποχρεωτικῶς ᾖ ἀγαμῶς· ὁ δὲ Παῦλος ἐν Πνεύματι ἀγίῳ ἀποφαίνεται διὰ ἀνάγκην νὰ ᾖ οἱ κληρικοὶ ἔγγαμοι· και τοῦ ἐπισκόπου συμπεριλαμβανομένου. Ὁ Παῦλος ἐν τούτῳ ὡς και ἐν ἅπασιν τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ παραγγέλμασιν, ἐν ἀληθείᾳ φθίγγεται, διότι ἐν ἀγίῳ Πνεύματι φθίγγεται. Ὁ αὐτὸς θεὸς Παῦλος ὁ εἰπὼν «καλὸν μένειν πάντα χριστιανὸν ὡς ἐγὼ μένω» παρθένος διὰ Χριστὸν· παραγγέλλει ἅμα λέγων «δεῖ τὸν ἐπίσκοπον... μιᾶς γυναίκας ἄνδρα εἶναι». Τὶ ἀπλούστερον, τί φυσικώτερον, ἀλλὰ και τί συμφωνιότερον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἐλευθερίαν; «Δύνασαι χωρεῖν και μένειν ὡς ἐγὼ μένω» λέγει ὁ θεὸς Παῦλος· «Μένειν και λάρυσσον τὸν Θεὸν ὡς ἐπίγειος ἄγγελος. Δὲν δύνασαι χωρεῖν και μένειν, ὡς φῶς; οὐκ ἐύχρηστὴ γυναίκα, ἐκπλήρωσον ἐν τῇ ἀγάπῃ μετὰ

τῆς γυναικὸς συζυγίᾳ τὸν ἠθικὸν και τὸν τῆς διατηρήσεως τοῦ γένους προορισμόν, εἰς ὃν ἐμφύτως ἰδηγίται και ἀναγκάζεται. Ἀδιάφορον ἐν ἡσυχίᾳ λαϊκός, ἀδιάφορον ἐν μοναχίᾳ ἡ δὲ διάκονος, πρεσβύτερος ἢ ἐπίσκοπος, οὐδὲν καλὸν· ἀρκεῖ τὰ πάντα νὰ γίνωνται ἐλευθέρως και προαιρετικῶς και πρὸς τὴν δέξαν τοῦ Θεοῦ. Μὴ ἄσφαλτε, σύ, ὁ μὴ δυνάμενος χωρεῖν, διότι ἡ ἐκκλησία δὲν θὰ ἔχῃ τοὺς παρθένους τῆς. Διότι ἡ ἐκκλησία τότε μόνον πάσχει ἐλλείψειν προέδου, ὅταν μολύνεται, σὺ ὅντος οὐκ ἐκ προαιρέσεως και χάριτος παρθένου, ἀλλὰ καθ' ὑπόκρισιν ἐκ φιλοδοξίας και ὑλικῆς κερδοσκοπίας παρθένου. Ἀφῆς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ ἰσχύνηται ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πνεύματος και πρόσχῃ στυγῇ και ἐριύνησιν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας σου, τί εἶσαι και τί δύνασαι νὰ πράξῃς. Ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων ἐν τῇ ἀκραίᾳ αὐτῆς περιόδῳ τῇ πλήρῃ πνευματικῆς ζωῆς και δράσεως κατὰ Χριστὸν και τὸν θεόπνευστον αὐτοῦ ἐρμηνευτὴν θεῖον Παῦλον ὀρθῶς κρινούσα, προαιρετικῶς εἶχε τὴν ἀγαμίαν τῶν ἐπισκόπων, τῶν πρεσβυτέρων και τῶν διακόνων. Ὑπῆρξαν οἱ δυνάμενοι χωρεῖν και ἡ ἐκκλησία ἔσχε τοὺς ὄντως παρθένους αὐτῆς, οἱ ὅποιοι ἐργῶ ἀπέδειξαν, ὅτι ἦσαν τῆς θαυματουργοῦσας θείας χάριτος δημιουργήματα, και οἱ ὅποιοι ἀνεδείχθησαν φωστῆρες ὑπέρλαμπροι τὴν οἰκουμένην φωτίζοντες. Ἀλλ' ὑπῆρξαν ἐπ' ἴσης και οἱ μὴ δυνάμενοι χωρεῖν και τέλειον ὑποτάξαι τὴν ἐμφύτον τάσιν πρὸς τὸ μετὰ γυναικὸς ἐνωθῆναι ὑπὸ τὸ συναίσθημα τῆς πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπης, ἐκ προαιρέσεως ὁμῶς και κλήσεως τῆς καρδίας των ἄξιοι νὰ ὑπηρετήσωσι τῷ Θεῷ ὡς πρεσβύτεροι και ἐπίσκοποι· και ἐν τῇ προσώπῳ τούτων ἡ ἐκκλησία τῆς ἀληθείας και τῆς εὐληκρίας ἔσχε τοὺς διδασκάλους τῆς πίστεως, τὰ ζῶντα παραδείγματα τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς και τῆς ἐξ ἀγάπης αὐταπαρνητικῆς και αὐτοθυσίας, και ὡς οἰκογενειάρχας και ὡς μέλη κοινωνίας θεωρουμένους.

Οἱ πρῶτοι ἐν τῇ δυνάμει τοῦ θείου πνεύματος κηρύξαντες τὸ Εὐαγγέλιον ἀπέβησαν οἱ μάρτυρες τῆς ἀληθείας αἰῶς ἐσχάτου τῆς γῆς. Οἱ δεύτεροι εἰργάσθησαν ἐπ' ἴσης τῇ χάριτι τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐνισχυόμενοι και ἡμπεδωσαν ἐν ταῖς καθ' ἑκαστὰ ἐκκλησίαις, ταῖς ἐπ' αὐτῶν ποιμενομέναις, τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεὸν τὴν ἀληθῆ, και τὴν κατὰ ταύτην ἀρετὴν, τὴν εἰς τελειότητα ἔχουσαν.

Ἀναγκαιότατοι εἰ πρῶτοι, χρησιμώτατοι και ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ οἱ δεύτεροι. Ἄγιοι οἱ πρῶτοι, ἐὰν ἐν ἀγνότητι διαθέσεως και φρονήματος ἑαυτοὺς διέτηρησαν, ἄγιοι οἱ δεύτεροι, ἐὰν ἐν ἀρετῇ καθ' ἑαυτοὺς ἀληθεῖς δὲ ἐν πνεύματι και ἀληθείᾳ προσκυνηταὶ τοῦ Θεοῦ ὄντες, κατάρθρωσαν νὰ ἐμπεδώσωσι τὸ καθ' ἑαυτοὺς τὴν πίστιν και τὴν εὐσέβειαν, ἐν τε τῇ ἰδίᾳ οἰκῇ και ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει ἢ ἐφημερίᾳ. Ἐξοταστὸν νῦν τὴν ὀρθότητα τοῦ θεσπίσματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθ' ὃ οἱ ἐπίσκοποι ὑποχρεωτικῶς εἶναι ἄγαμοι.

Τιμῶθ. Ἀναστασίου

Ο ΜΩΥΣΗΣ

(β' συνέχεια: θρα φύλλον 9)

Τὸ περί Μωϋσέως δημοσίευμα τούτο εἶναι ἀπόσπασμα, τὸ Α', ἐκ τοῦ ἀνεκδότου συγγράμματος τοῦ πολυμαθοῦς ἀρχιμ. κ. Χριστοφόρου Β. Ἰγγλέση, διδάκτορος τῆς ἐκτῆς θεολογίας. Τὸ σύγγραμμα φέρει ἐπιγραφὴν: Ἱστορία τῆς θείας δημιουργίας καὶ ἡ θεία δημιουργία. Ἐν τῇ συγγράμματι τούτῳ γίνεται ἐκθέσις τοῦ α' κεφαλαίου τῆς ἱερᾶς Βίβλου τῆς Γενέσεως τῇ βοήθειᾳ τῶν ἁγίων Γραφῶν, τῶν ἁγίων Πατέρων, τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων, φυσικῶν, χημικῶν, μαθηματικῶν, ἀστρονόμων, γεωγράφων, γεωλόγων, οὐρολόγων, βοτανικῶν, ζωολόγων, φυσιολόγων, ἀνατόμων, ιστορικῶν, ἐθνολόγων, ἀρχαιολόγων, μεταφυσικῶν, φιλοσόφων, θεολόγων, πρὸς δὲ τῇ βοήθειᾳ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἐθνολογίας. Τὸν μέγαν σκοπὸν, ἐν ἐπιδόσει δὲ συγγραφεὺς διὰ τοῦ συγγράμματος τούτου, δηλοῖ τὸ ὅτι αὐτοῦ προτασσόμενον χωρίον τοῦ μεγάλου Βασιλείου, τὸδε: «Εἰς μοι σκοπός πανταχόθεν οἰκουμενιστῶν τὴν Ἐκκλησίαν.» (Ἐξ. 11, 3.) «Τόμ. α' σελ. 160). Συνιστῶμεν τὴν μετὰ προσοχῆς ἀνάγνωσιν τοῦ δημοσιευομένου ἀποσπάσματος, ἵνα κατανόησιν ἡ ἑξίς τοῦ συγγράμματος, οὗ τινος τὴν ἐκδοσὶν δὲ ἠγγέμεθα νὰ ἀναλαμβάνει τις τῶν φιλομούσων ὁμογενῶν.

Ὁ Μωϋσῆς διδάσκει τοὺς ἱερεῖς τὸ ἱερατεῖον ἐν ἀγνείᾳ καὶ ἀγνότητι, τὴν αὐστηρὰν καὶ ἀναλλοίωτον τήρησιν τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων, τὸν ἁγιασμόν καὶ τὴν ἀργίαν τῆς ἐβδόμης ἡμέρας, τὰς νηστείας, τοὺς καθερμούς, τὰς ἐορτάς, τὰς θυσίας, τὴν μονογαμίαν καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου, καὶ τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῆς μετ' ἡμῶν ἱερᾶς καὶ ἁγίας τοῦ Θεοῦ Διαθήκης.

Αὐτὸς διδάσκει τοὺς βασιλεῖς τὸ βασιλεῖν καὶ κυβερνᾶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι καὶ δικαιοσύνῃ καὶ αὐταπαρνήσει, ἀτιμᾶζειν καὶ τιμωρεῖν τοὺς ἀδίκους, καὶ τιμᾶν καὶ βραβεύειν τοὺς δίκαιους.

Οὗτος δὲ συγγραφεὺς τῆς ἱερᾶς Βίβλου τῆς Γενέσεως 1... Αὐτὸς γράφει τὴν ἱστορίαν τῆς γενέσεως τοῦ κόσμου, τὴν ἱστορίαν τῆς τοῦ ἀνθρώπου γενέσεως, τὴν ἱστορίαν τῶν προκατόρων πάντων τῶν ἐθνῶν, οὐχὶ ὡς συλλογεὺς ἀρχαίων ὑπομνημάτων, ἀλλ' ὡς ἡ αὐτὸς παρὼν καὶ αὐτόπτης 1... Δὲν φέρει μαρτυρίας, δὲν φέρει ἀποδείξεις, δὲν καταδέχεται ταῦτας· οὐδενὸς χρεῖαν ἔχει. Ἀπλῶς ἱστορεῖ, ἀλλὰ τὰ ἱστορεῖ αὐτὸ τοῦτο, ὡς Θεός 1... Αὐτὸς βιογράφος τῆς δημιουργίας, βιογράφος τῶν πρωτοπλάστων, τῶν υἱῶν τῶν καὶ τῶν ἀπογόνων τῶν. Αὐτὸς βιογράφος τῶν λαῶν, τῶν ἐθνῶν, τῶν βασιλείων καὶ τῶν βασιλείων. Αὐτὸς καὶ βιογράφος ἐκείνου.

Ἡ γνώσις τοῦ ἀκριβοῦς, ὁ λόγος τοῦ σαφούς, ἡ κρίσις τοῦ δικαιοσύνης, ἡ ἱστορία τοῦ ἀληθοῦς.

Οὕτως ὁ θεοπρεπὴς προφήτης ὑψοῦται καὶ μεταωρίζεται, ὡς φωτοβόλον μετέωρον, φωτίζων διὰ τῆς ἀκτινοβολοῦ αἰγλης τοῦ πάντας ἀνθρώπους ἐπὶ πάσης τῆς Γῆς, καὶ ἀποτυφλῶν πάντας ἄφρονας καὶ ἀγνώμονας, ἀκοντίζοντας κατ' αὐτοῦ γλώσσας βλασφημίας, ἡ αἰρόντας πτέρνας ἀνοσίτου τόλμης.

Αὐτὸς δὲ Θεὸς λέγει περὶ αὐτοῦ· «Ἰδοὺ δέδωκά σε Θεὸν Φαραώ.» (Ἐξ. 7, 1.) «Ἐὰν γίνηται προφήτης (ἱεὺς) ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσεται, καὶ ἐν ὕπνῳ λα-

λήσω αὐτῷ· οὐχ οὕτως (ἐγένετο προφήτης) ὡς ὁ θεράπων μου Μωϋσῆς· ἐν ὕπνῳ τῷ εἶκῃ μου (τῷ λαῷ Ἰσραὴλ) πιστός ἐστι· στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ, ἐν ἰδίᾳ, (πρόσωπον πρὸς πρόσωπον) καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων.» (Ἀριθ. 12, 6.) «Καὶ ὁ ἀνθρώπος μέγας ἐγεννήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐναντίον Φαραώ καὶ ἐναντίον τῶν θαυρασπόντων αὐτοῦ.» (Ἐξ. 11, 3.) «Καὶ ὁ ἀνθρώπος Μωϋσῆς πρὸς σφόδρα πικρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς.» (Ἀριθ. 12, 3.)

Καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς καὶ προφήτης Δαυὶδ λέγει περὶ αὐτοῦ· «Ποῖον ἱερατεῖον δὲ Κύριος καὶ κρῖμα πᾶσι τοῖς ἀδικοῦμένοις, ἐγγνώρισα τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θαύματα αὐτοῦ.» (Ψαλ. 102, 6.)

Καὶ ὁ σοφὸς βασιλεὺς Σολομὼν λέγει· «Ἐπιστήθην (ἡ θεία Σοφία) εἰς ψυχὴν θεράποντος Κυρίου (τοῦ Μωϋσέως) καὶ ἀντίστη βασιλεῖσι φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημαίαις.» (Σ. Σολ. 10, 16.)

Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει περὶ αὐτοῦ· «Ἐχουσι Μωϋσεῖα καὶ τοὺς προφῆτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν... Εἰ Μωϋσεῖς καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πισθῇσονται.» (Λουκ. 16, 29, 31.) «Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσῇ, ἐπιστεύετε καὶ ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκείνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γραμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;» (Ἰωάν. 15, 46.)

Τοιαύτη καὶ ἡ ἱερὰ βίβλος τοῦ 1... Βίβλος ἐκχειρητικῆς, Βίβλος αἰωνία! Βίβλος ζωῆς 1... Ἡ Βίβλος τοῦ κτήμα λαῶν, ἐθνῶν καὶ βασιλείων 1... Ἡ Βίβλος τοῦ Βίβλος προσκυνητῆ, ἱερᾶ, ἁγίας παρὰ πᾶσι τοῖς ἐθνικοῖς, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πισθῇσονται.» (Λουκ. 16, 29, 31.) «Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσῇ, ἐπιστεύετε καὶ ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκείνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γραμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;» (Ἰωάν. 15, 46.)

Τοιαύτη καὶ ἡ ἱερὰ βίβλος τοῦ 1... Βίβλος ἐκχειρητικῆς, Βίβλος αἰωνία! Βίβλος ζωῆς 1... Ἡ Βίβλος τοῦ κτήμα λαῶν, ἐθνῶν καὶ βασιλείων 1... Ἡ Βίβλος τοῦ Βίβλος προσκυνητῆ, ἱερᾶ, ἁγίας παρὰ πᾶσι τοῖς ἐθνικοῖς, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πισθῇσονται.» (Λουκ. 16, 29, 31.) «Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσῇ, ἐπιστεύετε καὶ ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκείνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γραμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;» (Ἰωάν. 15, 46.)

ΑΣΠΙΔΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὁ Ἰακώβος παραγγέλλει εἰς τοὺς θύλοντας νὰ ἔχουν θρησκείαν καθαρὰν καὶ ἀμίαντον ὅτι πρέπει νὰ κρατοῦν τὸν ἐκείνου τῶν ἀσπίδων ἀπὸ τοῦ κόσμου. (Ἰακώβ. κεφ. α' 27.)

Κατὰ δὲ τὸν Παῦλον (Ἐφεσ. κεφ. ε' 26—27) «ὁ Χριστὸς ἡγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐκείνην παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἐκείνῳ ἑνδοξον, τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σκῆλον ἢ ριτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἡ ἁγία καὶ ἁμωμος».

Τὴν εὐχαριστίαν;

Ἡ κηλὶς, ἡ λίρα, τὸ λίκισμα.

Τὴν εὐχαριστίαν;

Τὸ ὅπως καθαρὸν. Τὸ χιόνι λ. χ., ὅταν πέφτῃ λευκόν, καταλευκον, παρθενικόν, καὶ ὅταν πόδι ἀνθρωπίνον ἢ ἄλλο τι δὲν τὸ ἔχη πεσὼς μολύνῃ, ἀλλὰ στίχῃ ἄγνόν εἰς τὴν

στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁσίαν ὁ οὐρανὸς τὸ ἑδωκένον εἰς τὴν γῆν, λέγεται ἀσπίδων.

Μεταξὺ ἀνθρώπων ἀσπίδων λέγεται ὅστις ἐκαθάρισε τὸν ἐαυτόν του ἀπὸ πάσαν ἁμαρτίαν καὶ παριστᾷ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐνὸπιον τοῦ Κυρίου ἁμωμον καὶ ἁγίαν.

Τὸ ἀσπίδων τούτο εἶναι ἰδίως χαρακτηριστικὸν καὶ γνώρισμα ἀπαραίτητον τῆς ἀληθοῦς καὶ γνησίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ νύμφη τοῦ Χριστοῦ· διὰ νὰ εἶναι ὅμως ἐν ἀληθείᾳ τοιαύτη, ὑφείλει νὰ διατηρῆται καθὼς αὐτὸς τὴν ἠθέλησε μὲ αὐτὴν τὴν θυσίαν τοῦ αἱματος τοῦ, ἐνδοξοῦ, ἀλλὰ, καθαροῦ, ἁμωμοῦ, χωρὶς σκῆλον ἢ ριτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων.

Ἄλλ' ἡ Ἐκκλησία δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀσπίδων μόνον ὡς ἡθικὸν πρόσωπον, κατ' ἰδιότητα τινα ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν συγκροτούντων τὸ πλῆρωμα αὐτῆς πιστῶν, εἰς τινες, κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ Ἰακώβου, ὑφείλουν νὰ κρατοῦν τὸν ἐκείνου τῶν ἀσπίδων ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, ὅστις δὲν ἠθέλησεν ἢ δὲν ἠμάρτησεν ἀκόμη νὰ ἁγιασθῇ καὶ καθαρῇ διὰ τοῦ Χριστοῦ, εἶναι δοχεῖον καὶ πηγὴ καὶ ἐστία μiasμάτων καὶ ἀκαθαρσιῶν πνευματικῶν, αἱ ὁποῖαι μεταδίδονται εἰς ὅσους πλησιάζουν ἀπροσέκτως.

Ὁ ἀληθὴς λοιπὸν χριστιανὸς, ὅστις θέλει νὰ εἶναι γνήσιον μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀσπίδων, ὅχι μόνον ἀπὸ τὰς πνευματικῆς ἀκαθαρσίας τοῦ ἄλλου κόσμου νὰ προφυλάττῃ χρεωστῇ τὸν ἐαυτόν του, ἀλλὰ καὶ κάθε ἰδιότητά του λείαν

(6) ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ (6)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΣΤΟΜΟΥ

Ο ΜΕΛΕΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλον)

Δι' αὐτὸ εἶπα ὅτι ἀξίζει ἔχει ἕνα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἀλλὰ χιλίους μάρτυρας. Σιμὰ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα καὶ ἡ ἐποχὴ μεγάλην προσέτινεν εἰς τοὺς στεφάνους τοῦ· τὸ ὅτι πρὸ τοῦ νόμου, πρὸ τῆς χάριτος ἐπαθε ταῦτα, καὶ ὅτι τὰ ἐπαθε μῆνας πολλοὺς, καὶ ὅλα μὲ μὲγάλην ὑπερβολήν, καὶ ὅλα τοῦ ἐπενέθωσαν μαζὺ τὰ δεινὰ· ἀγαθὰ καὶ μόνον τοῦ τὸ καθὲν θὰ ἦτον ἀνυπόφορον· καὶ ἐκείνο ὅπου φαίνεται πλέον ὑποφερτὸν ἀπὸ τὰ ἄλλα, ἡ ζημία τῶν χρημάτων. Ὑπάρχουν τοὺς ἀχίς πολλοὶ ὅπου προτιμοῦν νὰ τοὺς δαίρῃ καὶ νὰ παρὰ νὰ τοὺς ἀφαιρήσῃ τὰ χρήματα τῶν· ἀλλὰ καὶ νὰ μαστιγωθῶν θὰ ἐπρωτιμοῦσαν δι' αὐτά, καὶ ἄπειρα κακὰ νὰ πάθουν μάλλον παρὰ νὰ χάσουν ἕνα λεπτόν· καὶ μεγαλύτερα πληγὴ τοὺς φαίνεται αὐτῇ, τὸ νὰ χάνουν τὰ χρήματα τῶν. Ὡστε καὶ αὐτὸς εἶναι πάλιν ἄλλος τρόπος μαρτυρίας εἰς ἐκείνον ὅπου ὑποφέρει γενναίως τὴν ζημίαν. Καὶ πῶς θὰ ὑποφέρωμεν γενναίως, λέγεις; Ὅταν ἐννοήσῃς ὅτι περισσώτερα θὰ κερδήσῃς ἀπὸ ὅσα ἔχασες, μὲ ἕνα λόγον, τὴν εὐχαριστίαν. Ἐὰν ἀκούοντες τὴν ἀπόλειαν δὲν παραχθῶμεν, ἀλλ' εἰπωμεν, Ἐὐλογητὸς ὁ Θεός, πολὺ περισσώτερα τούτων ἔδωκεν. Διότι τόσα πολλὰ δὲν θὰ κερδήσῃς μὲ τὸ νὰ ἐξοδύσῃς τὸν πλοῦτον εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην καὶ νὰ περιέργῃς καὶ ν' ἀναζητῇς τοὺς πτωχοὺς, καὶ νὰ ἀκριβῆς τὰ ὑπάρχοντά σου εἰς τοὺς πεινῶντας, ὅσα θὰ κερδήσῃς μὲ αὐτὸν τὸν λόγον. Καὶ τὸν Ἰωάννην δὲν τὸν θαυμάζω τόσο, ὅταν ἀνοίγῃ τὴν οἰκίαν του εἰς τοὺς ἐνδοξεῖς, ὅσον τὸν θαυ-

εἶναι ὑποχρεωμένος ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν του, διὰ νὰ παραστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸν Κύριον καθαρὰν τελείως, ἐνδοξον, ἁμωμον, ἁγίαν, χωρὶς σκῆλον ἢ ριτίδα.

Αἱ ἀκαθαρταί, αἱ ὁμαρτίαι, τὰ πνευματικὰ λείματα τοῦ κόσμου ἐδρεύουν καὶ ἐκχύνονται ἀπὸ τὰς διανοίας διὰ τῶν κακῶν λογισμῶν, ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν πονηρῶν βλεμμάτων, ἀπὸ τὰς καρδίας διὰ τῶν φαύλων ἐπιθυμιῶν, ἀπὸ τὰς θιλήσεως διὰ τῶν ἐγκληματικῶν ἀποφάσεων, ἀπὸ τὸ ὅλον σῶμα, διὰ τοῦτο ὑπηρετῇ εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ἀπὸ τὸν ὅλον βίον, ὅπου οὗτος δουλεύει εἰς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἀνομίαν.

Ὁ κοσμικὸς βόρβορος καὶ βούρκος, ἀπὸ τὸν ὅποιον οἱ χριστιανοὶ καθαρὸν τὸν ἐαυτόν μας νὰ φυλάττωμεν χρεωστῶμεν, ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ σπῆτια, τὰ ὅπου οἱ οἰστρον λατοῦνται ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς καὶ ἀπὸ τὰς γνωστὰς τῶν ἁμαρτωλῶν ματαιότητας, εἰς τὰ σοφάκια, τοὺς δρόμους, τὰς πλατείας, τὰς ἐξοχάς, τὰς παραλίας, ὅπου οἱ ἐκτὸς τοῦ Χριστοῦ ζῶντες ἄνθρωποι τὰ χνότα καὶ τὰ βήματα τῶν φέρουν, καὶ παντοῦ ἐν γίνεῃ ὅπου ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, φθόνος, φόβος, ἐρις, δόλος, κακότης, ψευδισμός, καταλαλιά, βλασφημία, ὕβρις, ὑπερηφάνεια, παρακοὴ εἰς γονεῖς, σκληρότης, ἀσπλαγχνία.

Ποῖα μέτρα λαμβάνομεν ἡμεῖς, ἀναγνώστα καὶ ἀναγνώστρια, κατὰ τῶν ἀκαθαρσιῶν καὶ τῶν λειψίων τούτων;

Εἰς ἐμὲ θὰ ἐπιτρέψῃτε νὰ σᾶς ἐκθέσω τὰς ἰδικὰς μου ἐντυπώσεις.

Μετ. Κ. Γαλανός.

μάζω καὶ τὸν ἀνακηρύττω, ὅταν εὐχαρίστως ὑποφέρῃ τὴν ἀρπαγὴν τῶν χρημάτων. Τὸ ἔτιον δὲ τοῦτο εἰμπορεύμεν νὰ ἴδωμεν ὅτι συμβαίνει καὶ ὅταν χάνῃ τις τὰ τίκνα του. Οὕτως εἶδον δὲν θὰ λάβῃς μικρότερον μισθὸν ἀπὸ ἐκείνον ὅπου ἀνέβασαν εἰς τὸ ὅρος τὸν υἱὸν του, διὰ νὰ τὸν θυσιάσῃ, ἐάν, ὅταν τὸν ἴδῃς ν' ἀποβῇσκη, εὐχαριστήσῃς τὸν φιλόφρονον Θεόν. Κατὰ τί δὲ τοιοῦτος θὰ εἶναι κατώτερος ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ; Ἐκείνος δὲν τὸν ἴδε τὸν υἱὸν του νὰ καίται νεκρὸς, ἀλλ' ἀπερίμενος μόνον νὰ τὸν ἴδῃ· ὥστε ἐὰν ἔχῃ παραπάνω τὸ ὅτι ἐμελλε νὰ τὸν θυσιάσῃ, καὶ τὸ ὅτι ἠπλώσε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβε τὴν μάχαρκα, μὲνι ὀπίσω κατὰ τοῦτο, ὅτι εἶδον καίται νεκρὸν τὸ παιδίον. Καὶ ἄλλως δέ, εἰς ἐκείνον ἡ ἐλπίς τοῦ κατὰ νόμον ἐφ' ἧς παρηγορίαν, καὶ τὸ ὅτι ὁ μέγας ἐκείνος ἀγὼν ἦτον ἔργον τῆς ἰδικῆς του ἀνδρείας, καὶ τὸν ἐκαμνε προθυμότερον ν' ἀκούσῃ τὴν φωνήν, ἥτις ἤρχετο ἀνωθεν· εἶδον ὅμως τίποτε τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει. Ὅθεν χρειάζεται ἀδαμαντίνη ψυχὴ εἰς ἐκείνον ὅπου βλέπει τὸ μονάκριβον παιδίον του, τὸ ἀναθραμμένον μέσα εἰς τὸν πλοῦτον καὶ παρέχον χρηστάς ἐλπίδας, ἐξαπλωμένον εἰς τὸν νεκροκράββατον, ὥστε νὰ ὑποφέρῃ μὲ πρᾶξιν τὸ συμβάν. Ὁ τοιοῦτος ἐν εἰμπαρίᾳ, καταπραΰνων τὰ κύματα τῆς φύσεως, νὰ εἴπῃ ἀδακρύτως τὸ τοῦ Ἰωάννη, «Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφαιλεῖται», μὲ τὸν ἴδιον τὸν Ἀβραάμ θὰ σταθῇ, μὲ τὸν Ἰωάννην δὲν ἀνακηρυχθῇ, ἀπ' αὐτὸ τὸ λόγιον καὶ μόνον. Καὶ ἐν πάσῃ τοῦς θρήνους τῶν γυναικῶν, καὶ διαλύσῃ τοὺς χοροὺς τῶν μοιρολογητριῶν, καὶ παρακινήσῃ ὅλους εἰς δαξολογίαν, ἐπειρα ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἐπειρα ἀπὸ τὴν γῆν θὰ λάβῃ βραβεῖα, καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ τὸν θαυμάζουν, οἱ ἄγγελοι θὰ τὸν ἐπικροτοῦν, ὁ Θεὸς θὰ τὸν στεφανώσῃ.

(ἀκολουθεῖ)

Ἀλεξάνδρου Σκιαθοῦ
τοῦ Παπαδιαμαντή

ΑΝΤΑΓΩΓΙΣΜΟΣ ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

(Συνέχεια· ὅδε προηγ. φύλλον)

Τρεῖς Κυριακαὶ Σχολαὶ ἐν Κων[σταντινί].

Τὰ κυριακὰ μαθήματα δίδον ἐν αὐτῷ. Ἐχομεν τρεῖς κυριακὰς σχολὰς ἐνταῦθα, ὧν αἱ δύο μὲ ὀρθόδοξοι ἀναγνωστήρια μίαν ἐν Κοντοσκάλῳ, ἕπου διδάσκει τουρκιστὶ ὁ Ζηλωτὴς καὶ φλογερώτατος κ. Τεκνόπουλος· ἄλλην ἐν Σταυροδρομίῳ, ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀγίου Χαραυπόλεως, ἔθθα κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν διδάσκουσι ἡμεῖς· ἄλλην ἐν Γαλατῇ, τὴν τῆς «Ὁρθοδόξιας», ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προΐσταμένου πνεύματος κ. Σμαράγδου. Εἰς ταύτας τὰς τρεῖς Κυριακὰς Σχολὰς προσθέσαστε καὶ τὸ κυριακὸν μάθημα τοῦ ἱεροδιδασκάλου κ. Γενναδίου Θεμελίου, τὸ ἐν ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ ἐν Σταυροδρομίῳ γινόμενον καὶ ἐν ἄλλο κυριακὸν μάθημα ἐν Βογιατζι-κιοῖ ὑπὸ τοῦ αἰδ. Ζωῦτου, καὶ καταλαμβάνετε τὴν πᾶν ἡμέραν ἡμεῖς ἔργαζόμεθα πλέον συστηματικῶς. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς ἀγαπᾷ τὰ κηρύγματα μὲς τῶρα περισσώτερον καὶ προσέρχεται μὲ ζῆλον περισσώτερον. Ἡμεῖς ἰδὼν ἐν τῇ ἐρημίᾳ τοῦ Δεκαλόγου εἶχομεν ἀκροατήριον, ἀνελθὼν εἰς 1 1/2 χιλιάδας κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ κ. Λουΐζου Ἰλίου. Τὸ αὐτὸ ἀκροατήριον εἶδομεν καὶ ἐν Κοντοσκάλῳ, συνωστίζομενον παρὰ τὸν κ. Τεκνόπουλον, καὶ συνεκινήθημεν, καίτοι μὴ ἰννοοῦντες τὴν Τουρκικὴν, διότι μὲ τὴν εὐλάβειαν ὁ ἀπλοῦς ἐκείνος λαὸς ἐλάμβανε τὴν πνευματικὴν τροφὴν παρὰ τοῦ ἱεροκήρυκος τοῦ. Ἐν δὲ τῇ ἀρτισυστάτῳ κυριακῇ Σχολῇ Γαλατῇ, ἐλλείποντος τακτικού ἱεροκήρυκος, ὡς ἐκ τῶν γλίσχρων ἐτι προσδῶν τῆς «Ὁρθοδόξιας», ὁμιλοῦν αὐτοπροαίρετως πότῃ ὁ εἰς, πότῃ ὁ ἄλλος, ἄλλοτε ὁ προϊστάμενος Σμαράγδος, ἄλλοτε ὁ τῆς παρεκκλήσιας προεστὴς Μιχαὴλ Τριανταφυλλίδης, ἄλλοτε οἱ τακτικοὶ ἱεροκήρυκοι ἄλλων περιφερειῶν, ἄλλοτε δὲ προθυμοποιοῦνται ν' ἀναβαίνουν τὸ βῆμα καὶ ἀρχιερεῖς. Οὕτως εἶδομεν ἐπ' ἰσχυρῶν ν' ἀναβαίνει τὸ βῆμα ἐκεῖνο τρεῖς μὲν ὁ ἅγιος Ἀγχιῶλου, ἀπαξ δὲ ὁ Χωρεπίσκοπος ἅγιος Ἀμφιπόλεως. Ἡ πρῆξις αὕτη τιμᾷ ὄντως τοὺς εἰρημένους ἀρχιερεῖς, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ θεία Πρόνοια, καὶ μεθ' ὅλην τὴν παρατηρουμένην ἀπελπιστικὴν λειψανδρίαν, κατέλειπε ἀνδρας μὴ κάμψαντας γόνυ τῷ Βασιλῇ.

Σύλλογος ἱεροκηρύκων ἐν Κων[σταντινί].

Ἀλλὰ μόνον ταῦτα δὲν ἀποδεικνύουσι τὴν ἀγάπην, μεθ' ἧς τελευταίως περιελήθη τὸ θεῖον κήρυγμα. Ἐνθυμίσθη τὸν κ. Ἰλίου εὐχόμενον ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἀναπλάσεως», νὰ καταρτισθῇ σύλλογος ἱεροκηρύκων πρὸς λυσittelestera βύθμωσιν τῶν ἔργων τοῦ Εὐαγγελίου; Τοιοῦτός τις σύλλογος ἰδρύθη ἐπ' ἰσχυρῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ βίκτου καὶ ὑπὸ πάσης καλῆς ἰδέας ἐμπορουμένου Μ. Πρωτοσυγκέλου κ. Χρυσόστομου, καὶ ἀριθμῶν ἤδη μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ πάντας τοὺς ἀρχιερατικῶς προϊσταμένους τῆς περιοχῆς Κων[σταντινί], τοὺς φέροντας πτυχία θεολογίας καὶ πάντας τοὺς θεολόγους, τοὺς ἱερατικῶς προϊσταμένους, ἢ τακτικῶς κηρύσσοντας, ἢ καὶ ἀπλῶς χρεῖα πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ἐπιτελοῦντας. Ὁ κανονισμὸς τοῦ σωματείου τοῦτου καταρτίζεται τὰς ἡμέρας ταύτας, εὐθὺς δὲ ὡς ἐκτυπωθῇ, θὰ πέμψω τῇ «Ἀναπλάσει» ἐν ἀντίτυπον.

Ἡ ἐν Πύργῳ ἀραξίη τῆς «Ἀναπλάσεως»

Ἀναγινώσκουσι ἐν τῇ «Νεολόγῳ» Πατρῶν τὰ ἐξῆς:

Ἀπὸ τινων ἡμερῶν παραμένει ἐν Πύργῳ ὁ κ. Μιχ. Γαλανός, διδάσκων καθ' ἐσπέραν ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ τῆς παλαιᾶς Δημοτικῆς Σχολῆς, ἐν ᾗ γίνονται τὰ μαθήματα τοῦ Τμήματος τῆς «Ἀναπλάσεως». Ὁ κόσμος μετὰ θερμότητος ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὸν ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀγορεύοντα ἀπόστολον τοῦ χρησιμωτάτου τούτου Συλλόγου. Ἡ παρατηρουμένη συρροὴ τῶν ἀκροατῶν εἶνε πρωτοφανής, ἀρ' οὐ ἀνιπαρκῆς ἀποδεικνύεται καὶ ἡ εὐρωπότη ἀφύσσα, ἐν ᾗ γίνονται αἱ ὁμιλίαι. Ὁ κ. Γαλανός θὰ παραμείνῃ ἐνταῦθα ἐπὶ μῆνα βλόκληρον, εἶναι ὅμως ζήτημα, ἂν θὰ κατορθώσῃ νὰ διαφύγῃ τὰς ἐπιβόλους παρὰ τῆς πόλεως μας, ὅπως ἐγκατασταθῇ ἐνταῦθα.

Τὸ ζήτημα τῆς Κυριακῆς ἀργίας ἐσπερώθη· κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ αὐτὴν θὰ γίνῃται ὑπὸ τοῦ τμήματος τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ ἔτακτον μάθημα ἐμπορικὸν πρὸς μόρφωσιν τῶν ἐμποροπαλλήλων.

Ἐπίσης ἀναγινώσκουσι ἐν τῇ «Ἐλέγχῳ» Πύργου τῆς 3ης Μαρτίου τὰ ἐξῆς:

Ἐλθόντος καὶ ἐπαναλαβόντος τὸ θεῖον κήρυγμα ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδόξιας τοῦ κ. Γαλανοῦ, οἱ ἱερεῖς δὲν προφθάνουσι νὰ ἐξομολογῶσι καὶ μετακαταβάσωσι τοὺς οὐδέποτε πρότερον πρᾶξαντας τοῦτο. Ἀναμφιβόλως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔχει ὅτιαν χάριν.

— Γράφουσιν ἡμεῖς ἐκ Πύργου ἀπὸ 7ης Μαρτίου. Ἡ ἐδῶ ἐργασία βαίνει ἀρίστα. Προχθὲς ἐσπέρας εἶχομεν καὶ τὸν Νομαρχὴν Ἀγαθὴνίδος κ. Ναυμ. μετὰ τοῦ προεδρεύοντος τοῦ Πρωτοδικείου κ. Ἠλία Οἰκονομίδου. Ὁ νομαρχὴς ἐν τέλει συγκατατίθηται τὸν ῥήτορα ἐπὶ τῶν ἔργων καὶ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὴν συρροήν, καὶ ἐν τῇ Ἀίσει δ' ἔπειτα καὶ πρὸς τὸν συνοδευόντα αὐτὸν Πρόεδρον τοῦ Δημ. Συμβουλίου κ. Διπλάρην δὲν ἔλειψε νὰ ἐξάγῃ τὰ εὐεργετήματα τῆς τοιαύτης τῆς «Ἀναπλάσεως» δράσεως.

Σύλλογος «Ἀναπλάσεως»

Τμήμα Πύργου

Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Φεβρουάριον ἐγένοντο ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Τμήματος αἱ ἐξῆς ὁμιλίαι:

Περὶ ματανοίας καὶ ἐξομολογήσεως ὑπὸ Παύλου Πετροπούλου, ἱερέως.

Περὶ ἐλεημοσύνης ὑπὸ Παρ. Νικολαοπούλου, σχολάρχου.

Περὶ τοῦ τί οφείλει ἡ ἀνθρωπότης, καὶ ἰδίως ὁ Ἕλληνας, εἰς τὸν Χριστιανισμόν ὑπὸ Ἀνδρέα Παπακωνσταντίνου, ἱερέως.

Περὶ τῆς θαυμασίου κινήσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ τῆς προνοίας τοῦ Δημιουργοῦ ὑπὸ Μιχ. Ἀναγνωστοπούλου, καθηγητοῦ.

Περὶ τῆς ἀγίας Εὐχαριστίας ὑπὸ Παύλου Πετροπούλου, ἱερέως.

Ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων ὁκτῶ ὁμιλίαι τοῦ κ. Μιχ. Γαλανοῦ.

Ἐν Πύργῳ τῇ 2ῃ Μαρτίου 1898.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐφορίας

Πέτρος Πετρόπουλος

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἡ ἀνοιξὶς εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχή, καθ' ἣν ἡ ἡμετέρα χώρα φιλοξενεῖ πολλοὺς ἐπισκέπτας τῶν ἀρχαίων μνημείων. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας βλόκληροι ἑκατοστῆς τοιούτων διηλθον ἐνταῦθα, ἐν εἰς καὶ ὁ Σάρ Πιλαδᾶν, Γαλλὸς ἔξοχος συγγραφεύς. Οὗτος ὁμιλῶν περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀποδίδει τὰς ἐλλείψεις ταύτης εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ παρ' ἡμῶν κλήρου. «Ἄν ἔχετε ἱερεῖς, λέγει, οἱ ὅποιοι νὰ διαπλάτῃσι τοὺς χωρικοὺς σας, τὸν λαὸν σας, τὴν κοινωνίαν σας. Βάλετε ἕνα μορφωμένον καθολικὸν ἱερέα εἰς τὰ ὠρεῖα χωρία σας μὲ τοὺς ἀμορφωτοὺς χωρικοὺς, καὶ θὰ εἴδῃτε πόσον διαφορετικοὶ θὰ γείνῃσι καὶ πόσον περισσώτερον θὰ ἐργάζωνται ἀκόμη. Διὰ τοῦτο κυρίως πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ καὶ νὰ μορφωθῇ ὁ κλήρος σας, ὁ ὅποιος θὰ μορφώσῃ καὶ θὰ διαπλάτῃ τοὺς ἐγκαταλειμμένους εἰς τὴν τύχην τῶν χωρικοὺς σας. Ἐχετε ἀνάγκη ἀνδρῶν μορφωμένων καὶ ἡθικῶν ν' ἀναλάβουν τὴν διάπλασιν καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῆς φυλῆς σας». Βαθίως δὲν ἀπηγεῖτο πολλὴ σοφία νὰ μάς ἐνέσκη!

— Ἐκαστος στρατιώτης Γερμανὸς φέρει ὡς ἀπαραίτητον ἐφόδον ἐν τῇ σάκκῳ αὐτοῦ ἐν ἱερῶν Εὐαγγελίων. Ἐκαστος δὲ ἐκ τῶν ἡμετέρων, ἂν δὲν φέρῃ μυθιστορημὰ τι φαῦλον, φέρει πάντως τὴν βλασφημίαν ἐν τῷ στόματι. Αἱ ἐξαιρέσεις ἐλάχιστοι. «Ἄς ἐλπίσωμεν νῦν, ὅτε μάλιστα πρεσβεύεται τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἀντὶ εὐλαβείας πρὸς τὰ θεῖα, ἐπὶ τὸ κακὸν θὰ πολεμηθῇ.

— Καὶ διὰ τὸ ναυτικὸν ὥριον ἐν νομοσχέδιον ὁ κ. Σουλάνης δύο θέσεις ἱερέων. Τούτων ὁ εἰς θὰ ἐδρεύῃ ἐν τῷ ναυστάθμῳ καὶ ὁ ἕτερος ἐν Πόρῳ. Ὁ βαθμὸς αὐτῶν ἐστὶ βαθμὸς λοχαγοῦ.

— Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατηντίθη διὰ τὴν τρέχουσαν περίδον ἐκ τῶν σεβ. Νικομηδείας, Δέρκων, Ἀμασειας, Πισιδείας, Βιζύης, Σαζοναδουπόλεως, Ἐδῶνης, Σκοπέων, Κασσανδρείας, Χαλδείας, Προκοννήτου. Τούτων ὁ σεβ. Κασσανδρείας ἀντικαταστήσεται ὡς ἀσθενῶν.

— Ὁ «Εὐρύππος», ἀξιόλογος ἐφημερὶς ἐν Χαλκίδι καὶ ἀρχειοτέρα ἐπαρχιακῇ, ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς ἡθικῆς ἀναπλάσεως τοῦ ἔθνους δημοσιεύουσα πρὸς τοῦτο ἄρθρα μετὰ πολλῆς δυνάμεως γραφόμενα, δι' ὧν πλὴν τῶν ἄλλων συνιστᾷ καὶ τὴν ἱδρυσιν τμήματος «Ἀναπλαστικοῦ» ἐν Χαλκίδι. Ἐλπίζομεν τάχιστα νὰ πληρωθῇ ὁ εὐγενὴς οὗτος πόθος τῆς συναδέλφου.

— Ἡ ὑπερ τοῦ καλοῦ φωνὴ εἶνε φωνὴ ἐπιβαλλομένη καὶ φωνὴ παντὸς ἐπαίνοιο ἀξία. Ἡ «Πρόνοια» τοῦ Πατριαρχικοῦ Συνδέσμου καὶ τὴν «Ἀναπλαστικὴν» ἐργασίαν πρᾶττει ἔργον τιμῶν αὐτὴν σπουδαίως.

— Οἱ Σύλλογοι ἐκεῖνοι ἔχουσι λόγῳ ὑπάρξεως, οὔτινες συνδυάζουσι τὰ λόγια μὲ τὰ ἔργα. Ὁ Ἀθηναῖκος Σύλλογος ἀποφασίσας νὰ ἰδρῇσιν λαϊκὴν σχολὴν μὲ πλῆρες πρόγραμμα μαθημάτων εἶνε καὶ πρέπει νὰ εἶνε βιώσιμος. Τὰ μαθήματα τῆς ἐν λόγῳ σχολῆς ἐγκαινίζει ὁ κ. Γ. Δέρβος, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Θέλουσι δὲ διδάσκῃ ἐν αὐτῇ πλὴν τοῦ κ. Δέρβου καὶ οἱ κ. κ. Χρ. Μαντζάκος, τμηματάρχης, Κ. Ζησίου, Σπ. Σούγκρας καὶ Εὐάγγελος Μουστακας, καθηγηταί, Σ. Κροκιδᾶς, δικηγόρος, Θσμ. Μιχαλόπουλος ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, καὶ ἄλλοι πολλοί.

— Πρὸ τριῶν καὶ ἡμισείας χιλιάδων ἐτῶν οἱ Πέρσαι ἐγνώριον καὶ ἐν ἐφαρμογῇ εἶχον τὴν διὰ τοῦ καλοῦ παρα-

δείγματος διδασκαλίαν. Οἱ παῖδες ἐκεῖνων διδασκόμενοι τὴν σωφροσύνην, ἐνισχύοντο ἐν αὐτῇ βλέποντες τοὺς πρεσβυτέρους ἐν σωφροσύνῃ διάγοντας· διδασκόμενοι τὴν εἰς τοὺς ἀρχοντας πειθαρχίαν, ἐπίστευον ὅτι αὕτη δὲν ἦτο κενὸς λόγος· αὐτοὶ ἐβλέποντο καὶ οἱ διδασκαλοὶ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἐπράττον πρὸς τοὺς ἀνωτέρους. Αὐτὸ δὲ τοῦτο συνέβαινε καὶ εἰς τὴν ἐγκράτειαν τῆς γαστρός καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν ἀρετήν. Τὸ πρᾶγμα ὅμως δι' ἡμᾶς δὲν ἔχει οὕτω σήμερον. Σήμερον ἡ θεωρία ἔχει χωρισθῇ ἀπὸ τῆς πράξεως, καὶ ὅ,τι κτίζομεν διὰ τῶν λόγων κρημνίζομεν διὰ τῶν ἔργων. Διὰ τοῦτο πολὺ χαίρομεν, ὅταν βλέπωμεν τοὺς λειτουργοὺς τῆς Παιδείας ἐργῶ καὶ λόγῳ παρακολουθοῦντας τὴν παιδαγωγίαν τῶν νέων, διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ὁποίων μεγάλην εὐθύνην ἔχουσι, καὶ πολὺ λυπούμεθα, ὅταν ἀκούωμεν συχνὰ ἐκτομιζόμενον τὸν ἀσυνείδητον λόγον αἰῶν τοῦ σχολείου οὐδέ μίαν εὐθύνην φέρων. Διὰ τοῦτο ἐπαινοῦμεν καὶ τὸ μέτρον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων κ. Θ. Μιχαλόπουλου, διατάξαντος τοὺς διευθυντὰς καὶ διδασκάλους τῶν ἐν Ἀθήναις δημοτικῶν σχολείων νὰ ἀκροῶνται κατὰ πᾶσαν Παρασκευὴν ἐν τοῖς ναοῖς τοὺς χαριετισμοὺς τῆς Θεοτόκου.

— Ἡ Βουλὴ τῆς Γαλλίας ἐψήφισε καὶ ἡ Γερουσία παρεδέχθη νόμον, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ δημοσίευσις αἰσχροῦν ἐφημερίδων, αἰσχροῦν περιούκιων, αἰσχροῦν βιβλίων, αἰσχροῦν εἰκόνων καὶ αἰσχροῦν μουσικῶν τεμαχίων. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν 1—2 ἐτῶν, τὴν ὅποιαν παρακολουθεῖ καὶ βαρύτερον πρόστιμον.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καθώρισε τὰς ὁρας τῆς τακτικῆς διδασκῆς τοῦ στρατεύματος κατὰ σώματα. Τὴν διδασκὴν αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀνέθηκεν εἰς τὸν ἱεροκήρυκα Εὐθύμιον Καββαθᾶν. τὸν παρὰ τῷ Μητροπολιτικῷ ναφ' ἀρχιμανδρίτην Π. Δουληγέρην καὶ τὸν ἐφημ. τῆς ἀγίας Ἐρήνης Ν. Λιδανθινόν.

— Ὅπως ἄλλοτε ὁ «Σύνδεσμος Σιφνίων», οὕτω καὶ ὁ Δήμαρχος τῆς νήσου κ. Ν. Προβελέγγιος ἐξέφρασε ἀρτίως τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν Ἀρτεμίδι Σίφνου ἐφημέριον κ. Νικ. Βερνίκον Σακελλᾶριον διὰ τὸν ἐνδελεχῆ ζῆλον καὶ τοὺς μόχθους οὓς καταβάλλει πρὸς διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ. Τοιαύτη ἀναπλαστικὴ ἐργασία ἔχει ἐν αὐτῇ τὸν ἐπαῖνον. Ἀλλ' οὐχ ἦττον καὶ ἡ ἐνθάρρυνσις τῆς ἐργασίας ταύτης παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς εὐάριστον σημεῖον τῶν καιρῶν.

Οἱ Διδαζόντες

Εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς «Ἀναπλάσεως»,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱερὰν
Σύνοδον 7—8 μ.μ.

Σαββάτῳ 14 Μαρτίου Κ. Διαλησμάς.
Κυριακῇ 15 Μαρτίου Τ. Ἀναστασίου ἱερέως.
Τετάρτῃ 18 Μαρτίου Δ. Παπαδόπουλος.

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναφ' τῶν ἀγίων
Ἀναργύρων 4—5 μ.μ.

Κυριακῇ 15 Μαρτίου. ὁ ἀρχιμ. κ. Π. Δουληγέρης.

Εἰς τὸ Γ' ἐν Ἀθήναις Παιδαγωγικὸν
Τμήμα 10—12 π.μ.

Κυριακῇ 15 Μαρτίου. Μουσικὰ ὅργανα. Ἀρ. Μπουκῆς.
Συζητήσεις καὶ ἐκθέσεις. Τὰ μέλη ὑπὸ τὴν διευθύναν Κ. Διαλησμά.

Εἰς τὸ ἐν Παιραιεὶ Τμήμα τῆς Ἀναπλάσεως
 Σαββάτῳ 14 Μαρτίου 7—8 Δ. Παπαδόπουλος.
 Κυριακῇ 15 Μαρτίου 21)2-31)2 Τ. Ἀναστασίου.
 Τετάρτῃ 18 » 7—8 Ἰάκ. Χ. Δραγάτης.
 Πέμπτῃ 19 » 7—8 Κ. Α. Διαληγεμᾶς.
 Παρασκευῇ 20 » 7—8 Ἰάκ. Χ. Δραγάτης.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ Τῆς 22 Μαρτίου 1898.

Τὰ τῆς αὐρῆς Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπει εἰς τὸ πρηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς μετεορίνης, ὅπως περιέρχονται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Κεείμενον

Ἀδελφοί, ¹¹ Χριστὸς παραγενόμενος ἄρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μελίκης καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτο ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, ¹² οὐδὲ δι' αἵματος ταύρων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἁγία, αἰώνιαν λύτρωσιν εὐρέμενος. ¹³ Ἰδὲ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ μόσχων καὶ σποδὸς δαμάλλεως ῥαντίζουσα τοὺς νεκρινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσω μάλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ¹⁴ ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον πᾶσι Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεῖν Θεῷ ζῶντι. (Ἑβρ. 9) 11—14)

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

¹¹ Ἀδελφοί, ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἔγινεν ἀρχιερεὺς τῶν ἀνθρώπων πάντων, οἵτινες διὰ τῆς θυσίας καὶ μεσιτείας αὐτοῦ μόνου δύνανται νὰ κληρονομήσωσι τὰ αἰώνια ἀγαθὰ. Ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἑβραίων διήρχετο τὴν σκηνήν, ἥτις ἦτο χειροποιήτος, δηλαδὴ κατασκευασμὰ χειρῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσῆρχετο κατ' ἑκαστον ἔτος ἀνὰ μιαν φοράν εἰς τὸ ἐσώτατον τῆς σκηνῆς μέρος, δηλαδὴ εἰς τὸ ἱερόν, ἔπερ καὶ τοῦτο ἦτο χειροποιήτον, εἰσῆρχετο δὲ φέρων αἷμα θυσιαζομένων ταύρων καὶ μόσχων, καὶ ἐξήτει παρὰ τοῦ Θεοῦ ἁγιασμὸν σωματικὸν καὶ πρόσκαιρον ἀγαθὰ. ¹² Ὁ δὲ Χριστὸς, ὁ αἰώνιος ἡμῶν ἀρχιερεὺς, εἰσῆλθεν ἐν τῇ χειροποιήτῳ σκηνῇ, ἀλλὰ τὸν θεοποιήσαν κόσμον, ὅστις εἶνε ἀπειρώς μεγαλειότερος καὶ ἀπειρώς τελειότερος τῶν σκηνῶν καὶ τῶν νεῶν τῶν κατασκευασμένων διὰ χειρῶν ἀνθρωπίνων, καὶ εἰσῆλθεν ἅπασι μόνον διὰ πάντας τοὺς αἰῶνας ὅχι εἰς τὸ ἱερόν τῆς σκηνῆς ἢ τοῦ νεοῦ, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερόν τοῦ πνευματικοῦ οὐρανοῦ, ὅπου εἶνε ὁ θρόνος τῆς Θεότητος, καὶ παρουσίασεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ἔχον αἷμα ἑφ' ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὸ ἰδικόν του αἷμα, καὶ ἐξήγειρε καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὸν ἀνθρώπους ὅχι καθαρῶς σωματικὸν καὶ πρόσκαιρον ἀγαθὰ, ἀλλὰ καθαρῶς καὶ λύτρωσιν αἰωνίαν τῶν ψυχῶν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἄφθαρτα καὶ ἀλχηκτὰ ἀγαθὰ δι' αὐτάς. ¹³ Βεβαίως, ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν ταύρων καὶ τῶν μόσχων καὶ τοῦ ὕδατος τὸ ἀναμειγμένον μετὰ τὴν τέφραν τῆς κατακλινομένης δαμάλλεως ἐλάμβανον παρὰ τοῦ Θεοῦ δυνάμιν συντελοῦσαν εἰς ἐξωτερικὸν σωματικὸν καθαρῶς, πολὺ περισσότερον, τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ¹⁴ ὅστις εἰς τὴν ἐλευθέραν θύλακιν τῆς θέας του καὶ πνευματικῆς ὑποστάσεως ὑποτάσσόμενος προσέφερε τὸν ἑαυτοῦ τοῦ καθαρῶν ἀπὸ πάσης κηλίδος τῆς ἀμαρτίας ὡς θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, πολὺ περισσότερον τὸ ἀπειρώς ἀνώτερον τοῦ αἵματος τῶν θυσιαζομένων ζώων αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἔχει τὴν δύναμιν, νὰ καθαρῶς τὴν ἐνοχον συνείδησιν ἀπὸ τῶν ἔργων τῆς νεκροῦσης ἀμαρτίας καὶ νὰ δῶν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν πεπονήθησιν ὅτι θεωρεῖται τελείως πλέον συγκεχωρημένη καὶ ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐνώπιον τοῦ αἰωνίου ζώντος Θεοῦ, διὰ νὰ λατρεύῃ αὐτὸν μετὰ προηολας.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ Τῆς 22 Μαρτίου 1898.

Κεείμενον

Τῷ κειρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. Ὅτι, ἰδοὺ, ἀναβαίνωμεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα, ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσῃς ἡμῖν· ὃ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ποιῆσαι με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ὅτι ἡμῖν, ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ ἐκ δεξιῶν σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, πίστετε· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καλῆσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐκ δεξιῶν μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν· καὶ ὃς ἀν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὕκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντι πολλῶν.

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Ὁ Ἰησοῦς κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν παραλαμβάνει τοὺς δώδεκα μαθητὰς του, καὶ ἤρξατο νὰ λέγῃ εἰς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν. Τώρα δτε, ὡς βλέπετε, ἀναβαίνωμεν εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα, ἐγὼ, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, θὰ παραδοθῶ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ θὰ με καταδικάσουν εἰς θάνατον, καὶ θὰ με παραδώσουν εἰς τοὺς ἐθνικούς, καὶ θὰ με ἐμπαίζουσιν, καὶ θὰ με μαστιγώσουν, καὶ θὰ με ἐμπτύσουν, καὶ θὰ με φονεύσουν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἀναστῇ. Ἐνῶν δὲ ἀποκρίνουν, ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τοῦ λέγουσιν· Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ μετὰ κάμῃς ὅ,τι σοῦ ζητήσωμεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Τί θέλετε νὰ σοὺ κάμω; Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον εἰς αὐτόν· Ὅτι εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν κατὰ τὴν δόξαν σου ὃς εἰς ὑπὸ τὰ δεξιὰ σου καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ πλάσιόν σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Δὲν γνωρίζετε τί ζητεῖτε. Δύνασθε σέβειν καὶ πίετε τὸ ποτήριον τῶν ὀλβίων, τὸ ὅποιον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε εἰς τὸ αἷμα σας, ὅπως ἐγὼ βαπτίζομαι; Οἱ δὲ δύο ἀδελφοὶ εἶπον εἰς αὐτόν· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς· Ὅχι, ποτήριον πίνω ἐγὼ θὰ πίετε καὶ σεις, καὶ ὅ,τι βάπτισμα βαπτίζομαι ἐγὼ θὰ βαπτισθῆτε καὶ σεις· τὸ δὲ νὰ καθίσετε ὑπὸ τὰ δεξιὰ μου καὶ τὰ ἀριστερὰ μου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμὲ, νὰ τὸ δώσω, ἀλλὰ θὰ δοθῇ εἰς ἐκεῖνους, διὰ τοὺς ἑποίους εἶνε ἡτοίμασμένη ἡ θέσις αὐτῇ. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἄλλοι δέκα μαθηταὶ ἤρξαντο νὰ ἀγανακτοῦν ἐναντίον τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς προσεκάλεσε καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς· Γνωρίζετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι τῶν ἐθνῶν ἀρχόντες ὑποδουλοῦν τοὺς ὑπηκόους αὐτῶν, καὶ οἱ ἔχοντες τὰ μεγάλα ἐξουσία μακα. πλησίον τῶν ἀρχόντων τούτων καταδυναστεύουσιν τοὺς λαούς. Τοῦτο δὲ μοι δὲν θὰ συμβῇ ἐμοὶς μεταξὺ σας. Ἀλλ' ὅστις ἀπὸ σας θέλει νὰ γείνη μέγας, θὰ σοὺ ὑπηρέτῃ· καὶ ὅστις θέλει νὰ γείνη πρῶτος, θὰ εἶνε πάντων δοῦλος. Διότι καὶ ἐγὼ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθα νὰ ὑπηρετῇ, ἀλλὰ νὰ ὑπηρετήσω, καὶ νὰ θυσιάσω τὴν ζωὴν μου, διὰ νὰ δώσω τὸ αἷμά μου λύτρον πρὸς σωτηρίαν πολλῶν.

Κ. Α. Διαληγεμᾶς

Τύποις Ἰωάννου Νικολαΐδου.